

Motion till riksdagen 2023/24:66

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

Det civila försvaret

1 Innehållsförteckning

1 Innehållsförteckning	1
2 Förslag till riksdagsbeslut.....	2
3 Ett modernt totalförsvaret.....	2
3.1 Ett stärkt totalförsvaret	3
4 Välfärden är samhällets bottenplatta	4
5 Samhällsviktig verksamhet ska ägas offentligt	4
6 Ett inkluderande samhälle fritt från rasism och motsättningar.....	5
7 Beredskapslager och beredskapslivsmedel.....	5
8 Cybersäkerhet.....	6
9 Frivilligorganisationerna och civilsamhället	6
10 Enskilda människors krisberedskap	7
11 Försvarsmaktens stöd till det civila samhället vid kriser och olyckor.....	7
12 Civilplikt.....	8

2 Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en plan för försök med regionala center för fossilfritt producerade beredskapslivsmedel och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda om samtliga kommuner bör åläggas att inrätta en frivillig resursgrupp och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda möjligheten att kontinuerligt med några års mellanrum på nytt skicka ut broschyren Om krisen eller kriget kommer och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör utredas hur Försvarsmakten kan uppdras att både i sin planering och i sin verksamhet dimensionera för att kunna bistå samhället vid nationella kriser och katastrofer samt vid extraordinära händelser som omfattar såväl pandemier som cyberattacker, sjöräddning, brandbekämpning och naturkatastrofer, och i detta sammanhang även se över hur ett eventuellt ersättningssystem kan konstrueras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör tillsättas en utredning om hur ett bättre samarbete mellan civila myndigheter såsom MSB och Totalförsvarets skyddscentrum, Totalförsvarets signalskyddsskola och Totalförsvarets ammunitions- och minröjningscentrum kan skapas och tillkännager detta för regeringen.

3 Ett modernt totalförsvaret

Vi lever i ett mer sårbart samhälle. Den säkerhetspolitiska situationen i Europa har förändrats och försämrats dramatiskt. Rysslands folkrättsvidriga anfällskrig mot Ukraina är en humanitär och säkerhetspolitisk katastrof i vårt närområde. Kriget i Ukraina har visat hur viktigt ett starkt totalförsvaret är och att det civila samhället måste vara robust och motståndskraftigt oavsett vilka hot vi står inför.

De senaste åren har det blivit tydligare att de civila hoten som finns mot Sverige, som naturkatastrofer (bränder, torka och översvämningar) i klimatkrisens spår, olika former av cyberattacker, splittring mellan olika grupper i samhället, påverkansförsök och falska nyheter, måste mötas av ett robust och starkt samhälle. Vänsterpartiet menar att ett mer jämlikt samhälle är ett tryggare och säkrare samhälle. Det måste därför vara en del av vårt säkerhetspolitiska arbete att göra samhället mer jämlikt och stärka samhällets bottenplatta – välfärden. Detta gäller både nationellt och internationellt.

Det nya omvärldsläget har gjort att vi behöver förstärka stora delar av totalförsvaret och utöka det på områden vi inte tidigare haft fokus på. Det nya säkerhetspolitiska läget kräver en större förmåga att hantera hybridkrigföring och gråzonsproblematik. Hybridkrigföring karaktäriseras av en kombination av traditionella militära medel och irreguljära och civila metoder, som t.ex. psykologisk krigföring, politisk påverkan, cyberangrepp, elektronisk krigföring osv. Gränsen för vad som är hybridkrigföring är svårare att avgöra än vid ett militärt angrepp. Gråzonsproblematik kan förstås som ett tillstånd mellan krig och fred, där hybridkrigföring ofta utgör en central del.

När omvärldsläget förändras måste även den säkerhetspolitiska strategin göra det. I framtiden kommer det civila försvaret att utgöra en allt mer central del av det svenska totalförsvaret. Hybridattacker och gråzonsproblematik kräver att hela samhällets resurser används för att motverka och hantera de problem vi ställs inför. Det civila samhällets förmåga att stå emot och återhämta sig måste framöver stå mer i fokus.

Det pågår just nu ett intensivt arbete i Förvarsberedningen rörande totalförsvarets fortsatta inriktning och utformning. Under hösten kommer beredningen framför allt att behandla frågor som rör det civila försvaret. Den slutgiltiga rapporten kommer att lämnas i april 2024. Det pågår även flera utredningar som berör området civilt försvar. Vänsterpartiet kommer även fortsatt att delta aktivt i Förvarsberedningens arbete och vi förväntar oss en bred samstämmighet mellan partierna när det gäller att stärka framför allt det civila försvaret. Trots pågående arbete i Förvarsberedningen känner vi ett behov av att presentera vår politik för ett starkt civilt försvar redan nu.

För vidare läsning om Vänsterpartiets syn på hela totalförsvaret, se vår motion (2020/21:3743) med anledning av prop. 2020/21:30 Totalförsvaret 2021-2025.

3.1 Ett stärkt totalförsvar

Vänsterpartiet ser ett stort behov av att stärka totalförsvaret. Det är nödvändigt för att upprätthålla ett robust samhälle som kan stå emot och rädda Sverige från kriser och konflikter och, om det värsta skulle inträffa, väpnad konflikt. Det är genom att bygga upp en stark motståndskraft och återhämtningsförmåga hos civila verksamheter som effekterna av stora kriser kan bli så små som möjligt.

Vänsterpartiet menar att det civila försvaret behöver stärkas inom samhällets alla områden. Det civila försvaret ska dimensioneras och planeras för både stora omfattande kriser och krig. Vid en långvarig kris, som den vi har sett under coronapandemin, tas hela samhällets resurser i anspråk och måste anpassas och mobiliseras för att klara av krisen. I sådana fall hanterar samhället inte bara krisen utan måste med alla resurser försvara sig mot dess följdverkningar.

Ett utökat och utvecklat civilt försvar innebär bl.a. tydligare ansvars- och ledningsförhållanden, stärkt befolkningsskydd, förbättrad sjukvård, förbättrad informations- och cybersäkerhet samt en ökad beredskap inom livsmedels- och energiförsörjning. Det civila försvaret utgör en viktig del av totalförsvaret. Frivilligorganisationerna inom det civila försvaret har stor betydelse för totalförsvarets samhällsförankring och har god lokalkännedom, men fungerar också som ett stöd till försvarsmakten.

Under de kommande åren måste mer fokus läggas på totalförvarsplaneringen i kommunerna. Det är kommunerna som bedriver en stor del av den verksamhet som ligger allra närmast människors vardag: förskolan, skolan, äldreomsorgen och det sociala arbetet. På regional nivå tillkommer samhällsviktiga verksamheter som sjukvård och kollektivtrafik. Allt detta måste fungera i en kris. För att kommunerna ska klara av att hålla igång verksamheten krävs planering, resurser, kunskaper och övning. Detta gäller även kommunpolitiker, som många gånger behöver en mycket större kunskap om totalförsvaret och sin egen roll i detta.

Vänsterpartiet ser positivt på att Förvarsberedningen i sina tidigare rapporter varit enig om att stärka det civila försvaret och att regeringen vid mandatperiodens start tillsatte en minister för civilt försvar. Ett ökat nordiskt samarbete inom försvars- och

säkerhetsfrågor är både viktigt och efterfrågat. Vänsterpartiet vill se ett fördjupat samarbete inom det civila försvaret med våra grannländer.

4 Välfärden är samhällets bottenplatta

Ett starkt totalförsvaret kräver ett robust samhälle i alla delar. Det innebär bl.a. en väl utbyggd välfärd där kommuner och regioner har tillräckliga resurser för att bedriva en god verksamhet både på daglig basis och vid ansträngda lägen. De senaste årens stora nedskärningar i verksamheten på bred front i kommuner och regioner har gjort välfärden mycket sårbar. Det finns helt enkelt inte resurser, varken ekonomiskt eller personellt, att bedriva en tillräckligt bra verksamhet ens under normala förhållanden. Hur ska personalen klara av en kris om de går på knäna redan innan krisen uppstår? På samma sätt har stora privatiseringar och utförsäljningar av offentlig verksamhet gjort att många kommuner inte har rådighet över den samhällsviktiga verksamheten inom kommunens gränser, något som gör att verksamheten blir svår att samordna och styra vid kriser. Denna utveckling gör vårt samhälle väldigt sårbart vid kriser, och stora förändringar måste göras. Välfärden är samhällets bottenplatta, grunden till allt.

Vid en allvarlig kris som t.ex. coronapandemin är det viktigt att samhällets struktur bibehålls. Det är sjukvården och ansvariga myndigheter som är bäst lämpade att ansvara för att minska smittspridningen, men i det allvarliga läge vi hade under våren och sommaren 2020 var det självklart att alla tillgängliga resurser skulle användas. Försvarsmaktens, Hemvärnets och de frivilliga försvarsorganisationernas arbete var nödvändigt för att klara av transporter och testning. Risken är stor för liknande stora kriser framöver, och då måste alla inblandade parter i förväg ha kunnat planera och öva för olika scenarier.

5 Samhällsviktig verksamhet ska ägas offentligt

En grundläggande utgångspunkt för ett robust och motståndskraftigt samhälle är möjligheten för det offentliga att faktiskt ha kontroll över den samhällsviktiga verksamheten. Vårt samhälle har blivit mer sårbart efter årtionden av olika former av privatiseringar, utförsäljningar och entreprenader. Från att ha haft en offentlig organisation som hade överblick, kunde planera och prioritera har vi nu samhällsviktig verksamhet uppdelad på ett mycket stort antal aktörer, varav en del dessutom har utländskt ägande, som alla bara har koll på sin lilla bit. Det gör oss sårbara. Vi måste se betydelsen av offentligt ägande och offentlig styrning av samhällsviktig verksamhet som en del av arbetet med att bygga ett robust och säkert samhälle. Ett aktuellt exempel är byggandet och ägandet av 5G-näten.

Vi menar att det är i medborgarnas intresse att verksamheter och infrastruktur som är viktiga för samhällets utveckling ägs av medborgarna gemensamt, genom staten, regionerna eller kommunerna. Att sälja ut samhällsviktig verksamhet riskerar att utsätta både landet och medborgarna för stora risker.

6 Ett inkluderande samhälle fritt från rasism och motsättningar

Ett mer jämlikt samhälle är ett tryggare och säkrare samhälle. Ett starkt och robust samhälle är också ett samhälle där alla människor kan leva sida vid sida, känna att de har en plats där de kan leva fritt och utvecklas som de själva vill och inte utsätts för rasism, diskriminering eller på något sätt bli utsatt för hot eller hat för den man är. Alla former av rasism och diskriminering är i dag direkta hot mot många människor i vårt land. Det splittrar vårt samhälle och ställer grupper mot varandra. Propaganda, ofta spridd genom trollfabriker på sociala medier och internetbaserade forum, men även från etablerade debattörer i den svenska offentligheten, underblåser sådana motsättningar, och kampanjer som är baserade på desinformation riskerar att leda till både fysiska attacker och diplomatiska konflikter. Vi har den senaste tiden sett återkommande manifestationer där koraner bränns, baserat på hat mot muslimer. Det har varit en faktor i Säpos samlade strategiska bedömning där man valt att höja nivån för risken för terrorhot. Samtidigt har dessa manifestationer lett till ilska bland människor som utsätts för rasism och diskriminering baserad på sin tro. Tyvärr även till skadegörelse och upplopp.

Rasism, diskriminering, propaganda, desinformation och hat mot människor med annan bakgrund eller tro splittrar oss och gör vårt samhälle svagare. Det riskerar att försämra befolkningens sammanhållning, solidaritet och försvarsvilja. En enad befolkning där alla känner sig inkluderade är en viktig grund för ett starkt och robust samhälle där befolkningen hjälps åt och som kan stå emot stora kriser och i värsta fall krig. Därför måste alla uttryck för splittrande strömningar alltid bekämpas, så att alla ska kunna leva tryggt, fritt och säkert i Sverige.

7 Beredskapslager och beredskapslivsmedel

Sverige saknar i dag beredskapslager för livsmedel, även om arbetet med att återupprätta försörjningsberedskapen på flera håll har påbörjats. Vänsterpartiet har tidigare föreslagit att beredskapslager för livsmedel och bränsle ska återupprättas i Sverige och är positiva till det stora intresset bland statliga aktörer. Vikten av försörjningsberedskap är också någonting som både MSB och Försvarsberedningen har påpekat. I utredningen SOU 2023:50 beskrivs hur beredskapslagring kan bidra till försörjningsberedskapen. Vi delar utredningens konstaterande att ett arbete med beredskapslagring måste ske på ett så ändamålsenligt och resurseffektivt sätt som möjligt och om behovet av nationell samordning.

Stora kriser som har med hälsa och sjukdomar att göra innebär stora risker för människors liv och samhällets funktionalitet, det såg vi tydligt under pandemin. Vid internationella kriser måste det finnas tillgång till läkemedel som inte kan anstå. Det är också någonting som förordas i SOU 2021:19 En stärkt försörjningsberedskap för hälso- och sjukvården. Även förutsättningarna för offentligt ägd tillverkningsindustri av vaccin ska utredas. Detta bör kompletteras med ett bredare ansvarstagande i form av ett statligt läkemedelsbolag. Läs mer i våra motioner Säker tillgång till läkemedel (2019/20:669), Beredskap mot pandemier (2020/21:389) och Samarbetet i Norden och Baltikum (2020/21:597).

Stora kriser med stängda gränser, samt de problem för jordbruket som klimatkrisen leder till, riskerar att ge samhället problem med livsmedelsförsörjning. Tillräckligt mycket livsmedel måste produceras inom Sveriges gränser. Vi vill därför se försök med regionala center för fossilfritt producerade beredskapslivsmedel. Vi föreslår att en pilotstudie ska genomföras där naturbruksgymnasier testar att producera beredskapslivsmedel löpande på ett hållbart sätt baserat på de lokala kretsloppen. En fossil- och giftfri livsmedelsproduktion som bygger på inhemsk tillverkning av insatsmedel skulle dramatiskt minska importberoendet och därmed öka motståndskraften mot störningar. Vi ser även positivt på om en sådan studie skulle genomföras tillsammans med våra grannländer.

Regeringen bör återkomma med en plan för försök med regionala center för fossilfritt producerade beredskapslivsmedel. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

8 Cybersäkerhet

Sverige utsätts enligt FRA för tusentals aggressiva cyberattacker varje dag, dygnet runt. Våra svagheter utnyttjas av grupper som vill oss illa. Angriparna utgörs både av privata hackare, kriminella nätverk, terrororganisationer och stater. Både Kina, Iran och Ryssland men även USA utför avancerade angrepp, både på företag och andra stater.

I dag bygger en stor del av den svenska krisberedskapen på att vi har fungerande IT-system för t.ex. logistik och försörjning av el och vatten, men även för information till medborgarna. Vid ett haveri riskerar viktiga samhällsfunktioner att drabbas hårt eller rent av slås ut. Ett tryggt och robust system måste utgå från välgrundade och motiverade riskbedömningar. Det kräver både att det finns tillräcklig kunskap och kompetens och att arbetet sker regelbundet och systematiskt med återkommande uppföljning. I vår motion Cybersäkerhet (2023/24:V321) lyfter vi en rad centrala frågor för att öka svensk cybersäkerhet, bl.a. ett större statligt ansvar och att Sverige ska verka för ett internationellt regelverk kring cybersäkerhet.

9 Frivilligorganisationerna och civilsamhället

De frivilliga försvarsorganisationerna har, tillsammans med Hemvärnet, en mycket viktig roll i Sveriges totalförsvar. Dessa organisationer bidrar till att öka enskilda människors och samhällets förmåga att hantera allvarliga händelser, olyckor och kriser. Det är viktigt att medlemsbasen är bred, med personer från olika delar av samhället med olika kunskaper och erfarenheter. I de frivilliga försvarsorganisationerna och Hemvärnet finns personer som har utbildning och kunskaper om totalförsvarets olika delar. Men även andra delar av civilsamhället, som Röda korset, idrottsföreningar, religiösa samfund och andra stora föreningar som t.ex. scouterna, spelar stor roll för att mobilisera frivilliga i större och mindre kriser. Sveriges föreningsliv består av tusentals engagerade personer med olika kunskaper och erfarenheter, som är vana vid att hjälpa till och göra saker tillsammans, ofta helt ideellt. Som en del i det arbetet har MSB slutit avtal med Röda korset om organisering av spontanfrivilliga under kriser, ett mycket viktigt arbete som även bör kunna utvidgas till andra organisationer.

I varje kommun bör det finnas en frivillig resursgrupp (FRG) där frivilliga kan engagera sig för att hjälpa till vid mindre eller större kriser. Vi såg hur viktiga dessa grupper var under coronapandemin, för att t.ex. hjälpa personer i riskgrupper att handla. Frivilliga resursgrupper finns i ungefär hälften av alla kommuner. Med tanke på den stora fördelen med att ha en frivillig resursgrupp bör de finnas i fler kommuner än de gör i dag.

Regeringen bör därför utreda om samtliga kommuner bör åläggas att inrätta en frivillig resursgrupp. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

10 Enskilda människors krisberedskap

Krisberedskap är en angelägenhet för hela samhället. På samhällslig nivå behöver vi vidta åtgärder som gör vårt samhälle mer robust och motståndskraftigt mot kriser. Men vi kan inte bortse från att enskilda personer måste ha en egen beredskap och ha sådana saker hemma som gör att man klarar ett kortare strömavbrott eller liknande. Det kan handla om mat och vatten för några dagar, stearinljus, powerbanks för mobiltelefoner, stormkök, batteriradio och varma filter. Det handlar inte minst om att solidariskt ta ansvar för att de som behöver hjälp mest och snabbast ska kunna få det från de samhällsliga resurserna. 2018 skickade MSB ut broschyren Om krisen eller kriget kommer, till alla Sveriges hushåll. Den innehåller viktig information och det kan finnas behov att påminna om detta med flera utskick.

Regeringen bör utreda möjligheten att kontinuerligt med några års mellanrum skicka ut broschyren Om krisen eller kriget kommer, på nytt. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

Det kan också vara betydelsefullt att undervisning om krisberedskap och totalförsvaret utökas i relevanta ämnen i skolan.

11 Försvarsmaktens stöd till det civila samhället vid kriser och olyckor

Hela samhällets resurser måste användas effektivt vid stora kriser. Samhällslig krisberedskap är inget som går att vältra över på enskilda personer även om vi alla har ett ansvar, det är något vi måste organisera och förbereda tillsammans med målet att ha såväl ett starkt civilt försvar som mycket god krisberedskap. Det är de civila myndigheterna som ansvarar för och leder den civila krisberedskapen och det civila försvaret. Det är viktigt att vi inte ser Försvarsmakten och det militära försvaret som en lösning på det civila samhällets problem. Däremot ska Försvarsmaktens resurser, kunskap och personal kunna stödja det civila samhället vid stora kriser eller olyckor.

Under coronapandemin bidrog Försvarsmakten med stora resurser, både materiella och personella. Myndigheten stöttade bl.a. sjukvården med ambulanser och skyddsmasker, inhämtning av prover och etableringen av två fältsjukhus, ett i Göteborg och ett i Stockholm. Försvarsmakten och Hemvärnet hjälper även ibland till med sjukvårds-transporter, brand- och översvämningsbekämpning och eftersök av försvunna personer.

Samtidigt är Försvarsmakten förhindrad att redan i planeringsstadiet ta hänsyn till risken för civila kriser och katastrofer. Det gör att viktiga möjligheter till samordning

och ett bättre resursutnyttjande går förlorade. Det är en självklarhet att våra myndigheter i god tid måste få planera för att hjälpa varandra.

Sverige och världen står mitt i en klimatkris. Förödande bränder och översvämningar har de senaste åren drabbat länder runt om i världen med förlorade liv och stora materiella skador som följd. Kriser i form av extrema väderhändelser kommer att öka även på hemmaplan. Återkommande torka och bränder under flera år har tydligt visat på behovet av en effektiv krisberedskap i Sverige. I sin rapport Allvarstid (Ds 2023:19) beskriver även Förvarsberedningen hur klimatkrisen och efterföljande naturkatastrofer måste ses som ett hot mot vår säkerhet.

I dag ska Förvarsmaktens stöd till samhället och andra myndigheter vid behov enbart ske inom ramen för Förvarsmaktens befintliga förmåga och resurser. Vänsterpartiet menar att det inte är nog. Tvärtom är det direkt kontraproduktivt att våra myndigheter inte har i uppdrag att samarbeta när det gäller vårt lands säkerhet och motståndskraft mot civila hot. Lagstiftningen är därför inte tillräcklig. En mer samlad och effektiv planering behövs för att göra vårt samhälle mindre sårbart. Vid allvarliga kriser och olyckor ska samhällets alla tillgängliga resurser sättas in. Ett samhälle där vi bättre kan planera och finansiera våra gemensamma behov är ett starkare samhälle.

Det bör därför utredas hur Förvarsmakten kan uppdras att både i sin planering och i sin verksamhet dimensionera för att kunna bistå samhället vid nationella kriser och katastrofer samt vid extraordinära händelser som omfattar såväl pandemier, cyberattacker och sjöräddning som brandbekämpning och naturkatastrofer och i detta sammanhang även se över hur ett eventuellt ersättningssystem kan konstrueras. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

För vidare läsning, se vår motion Förvarsmaktens stöd till det civila samhället (2020/21:303).

Inom Förvarsmakten finns tre centrum där militärt arbete görs i nära samarbete med civila myndigheter: Totalförsvarets skyddscentrum (SkyddC, för CBRN-arbete), Totalförsvarets signalskyddsskola och Totalförsvarets ammunitions- och minröjningscentrum (Swedec). Det finns stora fördelar för samhället i stort om dessa centrum kan nyttjas av hela totalförsvaret så att synergier skapas.

Regeringen bör tillsätta en utredning om hur ett bättre samarbete mellan civila myndigheter såsom MSB och Totalförsvarets skyddscentrum, Totalförsvarets signalskyddsskola och Totalförsvarets ammunitions- och minröjningscentrum kan skapas. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och ge regeringen till känna.

12 Civilplikt

Sedan värnplikten återuppväcktes 2017 är alla som fyller 18 år skyldiga att lämna uppgifter till Rekryteringsmyndighetens mönstringsunderlag för militär värnplikt. I dag genomförs ingen grundutbildning för civilplikt, men bestämmelserna finns kvar i lag och regeringen kan besluta att återinföra skyldigheten att göra civilplikt om man finner behov. Till skillnad från den militära värnplikten får en civilpliktig befattning varken vara stridande, ordningsupphållande eller bevakande på något sätt.

Vänsterpartiet välkomnar de steg som regeringen har tagit för att återuppväcka civilplikten, i ett första steg för räddningstjänsten. Det finns en tydlig majoritet i riksdagen

och tillkännagivande till regeringen om att Sverige bör ha en utbildning för civilplikt, precis som militär värnplikt.

Vänsterpartiet vill se en modern civilplikt som inkluderar ett brett spektrum av arbetsuppgifter och befattningar som kan vara nödvändiga för samhället i en kris. Det kan t.ex. handla om beredskap inom elförsörjning, cyberförmåga, sjukvård, omsorg, transport, miljöskydd och logistik. Syftet är att genom att människor utbildas inom samhällsviktiga verksamheter göra samhället mer robust för olika typer av kriser och höja kunskapsnivån hos befolkningen om hur var och en kan bidra i det civila försvaret. En civilpliktsutbildning kan dessutom vara en ingång för en ung person att fortsätta utbilda sig inom några av de samhällsviktiga yrkena (där många i dag har svårt att rekrytera kompetent personal) och engagera sig för ett tryggare och säkrare samhälle. Civilplikten kan utformas på olika sätt. En möjlighet är att utgå från den kunskap och det engagemang som finns inom de frivilliga försvarsorganisationerna och Röda korset, men även kommunernas och regionernas olika behov. Civilplikten ska inte ersätta utbildad ordinarie personal utan dess syfte är att ge en grundläggande utbildning inom totalförsvar och samhällsviktig verksamhet i ett brett perspektiv, höja kunskapsnivån hos de involverade ungdomarna och uppmuntra till framtida engagemang inom totalförsvaret. I sammanhanget bör det understrykas att personalförsörjningen vad gäller civilplikt liksom värnplikt så långt som det är möjligt ska bygga på den enskildes egna motivation och vilja. Ansvariga myndigheter bör också arbeta för att personalsammansättningen i så hög utsträckning som möjligt ska spegla befolkningen i stort.

Vi är därför glada att regeringen ställer sig bakom Vänsterpartiets krav på en utredning om civilplikt. I och med ett nytt säkerhetspolitiskt läge och förändrade förutsättningar vill vi dock understryka att det är viktigt att grundligt utreda behov och förutsättningar och att inte enbart återuppväcka den nu vilande civilplikten i samma form som tidigare.

Nooshi Dadgostar (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Samuel Gonzalez Westling (V)

Isabell Mixter (V)

Hanna Gunnarsson (V)

Ida Gabrielsson (V)

Tony Haddou (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)